

REVISTA DEL CEIB

Número 01/2016

Institut Ramon Llull de Palma

EDITORIAL

Pere Carrió, president del CEIB

Durant la legislatura anterior es varen suspendre el Consell Econòmic i Social (CES) que havia jugat un paper important en l'estudi de temes socioeconòmics des de la participació social i el Consell de la Joventut de les Illes Balears (CEJIB) que havia canalitzat la participació de les entitats polítiques i socials dels nostres joves. Tot això amb la intenció principal d'anular la participació de la societat en temes d'importància per a la planificació del nostre futur.

També és de suposar que es va intentar suspendre el Consell Escolar de les Illes Balears (CEIB), però en aquest cas, el projecte no es va poder dur a terme per impediment legal d'una llei estatal. Això no obstant, el CEIB fou reduït a la mínima expressió per evitar que realitzàs amb eficàcia la seva funció de consulta efectiva de la normativa educativa des de la participació social. A més a més, la tramitació per la via d'urgència dels informes sol·licitats menyscabava la participació real dels seus membres.

Ara mateix aquesta qüestió està en vies de solució per retornar el CEIB a la composició anterior, com a pas entremig fins a ampliar-lo amb nous membres i modificar alguns aspectes de les seves competències i d'organització per convertir-lo en un "vertader parlament de la comunitat educativa".

Estam d'enhonorabona perquè una cosa que pareixia impossible s'ha convertit en possible. A partir d'això ja no sembla tan difícil seguir treballant per assolir noves metes cap a la millora de l'educació, que és la nostra veritable i principal finalitat.

CONTINGUTS

Editorial	2
Reunions del CEIB Reunions realitzades gener-febrer 2016 Ple de 4 de febrer de 2016 Ple de 15 de febrer de 2016	3-7
Pla d'Actuacions del CEIB 2016 Memòria CEIB 2015	8
El CEIB a la premsa	9
Normativa Nomenaments i cessaments dels membres del CEIB	9
Entrevista Entrevista a Felip Cirer <i>L'Enciclopèdia d'Eivissa i Formentera</i>	10-12
Bones pràctiques educatives CEI Sant Climent (Menorca)	14-21
El nostre patrimoni escolar Centenari de l'edifici de l'Institut Ramon Llull de Palma	22-24

CONSELLERIA D'EDUCACIÓ I
UNIVERSITATCONSELL ESCOLAR
DE LES ILLES BALEARS*Revista del CEIB*Redacció i maquetació: Secretaria del
CEIB

Edició: CEIB 2016

Aquesta revista respecta en tot moment la llibertat d'expressió dels col·laboradors. Per això, els articles reflecteixen únicament idees personals.

REUNIONS REALITZADES

GENER-FEBRER 2016

REUNIONS

DATA
LLOC

PRINCIPALS TEMES TRACTATS

Comissió
Planificació
11/01/2016
Seu CEIB

Estudi de l'Avantprojecte d'Ordre del conseller d'Educació i Universitat que regula el procés d'adscripció, admissió i matriculació d'alumnes als centres sostinguts totalment o parcialment amb fons públics als nivells de segon cicle d'educació infantil, educació primària, educació secundària obligatòria, batxillerat i educació especial. **(INFORME 10/2015)**.

Comissió
d'Ordenació
12/01/2016
Seu CEIB

Estudi de l'esborrany del Projecte de decret pel qual es modifica el Decret 32/2014, de 18 de juliol pel qual estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears, de l'Ordre de 21 de juliol de 2014 per la qual es desplega el currículum de l'educació primària i de l'Ordre de 6 de març de 2015, sobre l'avaluació de l'aprenentatge dels alumnes de l'educació primària a les Illes Balears **(INFORME 07/2015)**.

Estudi de l'esborrany del Projecte de decret pel qual es modifica del Decret 34/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears i de l'Ordre de 20 de maig de 2015 per la qual es desplega el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears i annex **(INFORME 08/2015)**.

Estudi de l'esborrany del Projecte de decret pel qual es modifica el Decret 35/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum del batxillerat a les Illes Balears i de l'Ordre de 20 de maig de 2015 per la qual es desplega el currículum del batxillerat a les Illes Balears **(INFORME 09/2015)**.

Comissió
Permanent
19/01/2016
Seu CEIB

Proposta de designació de ponent i comissió específica per a l'estudi dels Informes 1/2016 i 2/2016.

Estudi del:

-Projecte de decret de modificació del Decret 32/2014, de 18 de juliol pel qual estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears, de l'Ordre de 21 de juliol de 2014 per la qual es desplega el currículum de l'educació primària i de l'Ordre de 6 de març de 2015, sobre l'avaluació de l'aprenentatge dels alumnes de l'educació primària a les Illes Balears **(INFORME 07/2015)**.

-Projecte de decret de modificació del Decret 34/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears i de l'Ordre de 20 de maig de 2015 per la qual es desplega el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears i annex **(INFORME 08/2015)**.

-Projecte de decret de modificació del Decret 35/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum del batxillerat a les Illes Balears i de l'Ordre de 20 de maig de 2015 per la qual es desplega el currículum del batxillerat a les Illes Balears **(INFORME 09/2015)**.

-Avantprojecte d'Ordre del conseller d'Educació i Universitat que regula el procés d'adscripció, admissió i matriculació d'alumnes als centres sostinguts totalment o parcialment amb fons públics als nivells de segon cicle d'educació infantil, educació primària, educació secundària obligatòria, batxillerat i educació especial **(INFORME 10/2015)**.

Comissió
Permanent
02/02/2016
Seu CEIB

Proposta de designació del ponent i de la comissió específica per a l'elaboració dels Informes 2/2016 i 3/2016.

Seguiment del pla de treball.

REUNIONS

DATA

LLOC

PRINCIPALS TEMES TRACTATS

Ple
04/02/2016
FELIB

Aprovació dels Informes sobre :

- L'avantprojecte d'Ordre del conseller d'Educació i Universitat que regula el procés d'adscripció, admissió i matriculació d'alumnes als centres sostinguts totalment o parcialment amb fons públics als nivells de segon cicle d'educació infantil, educació primària, educació secundària obligatòria, batxillerat i educació especial **(INFORME 10/2015)**.
- El projecte de decret de modificació del Decret 32/2014, de 18 de juliol pel qual estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears, de l'Ordre de 21 de juliol de 2014 per la qual es desplega el currículum de l'educació primària i de l'Ordre de 6 de març de 2015, sobre l'avaluació de l'aprenentatge dels alumnes de l'educació primària a les Illes Balears **(INFORME 07/2015)**.
- El projecte de decret de modificació del Decret 34/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears i de l'Ordre de 20 de maig de 2015 per la qual es desplega el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears i annex **(INFORME 08/2015)**.
- El projecte de decret de modificació del Decret 35/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum del batxillerat a les Illes Balears i de l'Ordre de 20 de maig de 2015 per la qual es desplega el currículum del batxillerat a les Illes Balears **(INFORME 09/2015)**.

Ple
15/02/2016
FELIB

Aprovació dels Informes sobre el:

- Projecte de decret de modificació del Decret 32/2014, de 18 de juliol pel qual estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears, de l'Ordre de 21 de juliol de 2014 per la qual es desplega el currículum de l'educació primària i de l'Ordre de 6 de març de 2015, sobre l'avaluació de l'aprenentatge dels alumnes de l'educació primària a les Illes Balears **(INFORME 07/2015)**.
- Projecte de decret de modificació del Decret 34/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears i de l'Ordre de 20 de maig de 2015 per la qual es desplega el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears i annex **(INFORME 08/2015)**.
- Projecte de decret de modificació del Decret 35/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum del batxillerat a les Illes Balears i de l'Ordre de 20 de maig de 2015 per la qual es desplega el currículum del batxillerat a les Illes Balears **(INFORME 09/2015)**.

Comissió
d'Ordenació
17/02/2016
Seu CEIB

Estudi de l'esborrany del pla quadriennal de formació permanent del professorat 2016-2020 **(INFORME 1/2016)**.

Estudi de l'esborrany del decret per al desenvolupament de la competència comunicativa en llengües estrangeres en els centres educatius sostinguts amb fons públics a les Illes Balears **(INFORME 2/2016)**.

Estudi de l'esborrany del decret, pel qual es regula la formació permanent del professorat d'ensenyament no universitari de la comunitat autònoma de les Illes Balears **(INFORME 3/2016)**.

REUNIONS

DATA
LLOC

PRINCIPALS TEMES TRACTATS

Comissió
Permanent
22/02/2016
Seu CEIB

Debat i aprovació, de l'Informe 1/2016 sobre el pla quadriennal de formació permanent del professorat 2016-2020 i elevació al Ple.

Debat i aprovació, de l'Informe 3/2016 sobre el decret pel qual es regula la formació permanent del professorat d'ensenyament no universitari de la comunitat autònoma de les Illes Balears i elevació al Ple.

Debat i aprovació, de l'Informe 4/2016 sobre l'avantprojecte de Llei de modificació del text refós de la Llei de consells escolars de les Illes Balears i elevació al Ple.

Comissió
d'Ordenació
25/02/2016
Seu CEIB

Estudi de l'esborrany del decret per al desenvolupament de la competència comunicativa en llengües estrangeres en els centres educatius sostinguts amb fons públics a les Illes Balears (INFORME 2/2016).

Reunions de la Comissió Específica d'Ordenació i Innovació del Sistema Educatiu

Reunions de la Comissió Permanent

Reunió de la Comissió Específica de Planificació, construccions i equipament

PLE DE 4 DE FEBRER DE 2016

El passat 4 de febrer de 2016 es va reunir el Ple del Consell Escolar de les Illes Balears a la sala d'actes de la FELIB de Palma.

El president va informar que arribarà al CEIB la sol·licitud d'informe sobre l'avantprojecte de Llei de modificació del text refós de la Llei 112/2001, de 7 de setembre per tal de poder tornar a la composició del CEIB anterior al Decret Llei 5/2012, de mesures urgents.

Va prendre possessió com a nou membre del CEIB, el Sr. Ventura Blach Amengual representant de la CECE, el president li lliurà la credencial i li donà la benvinguda.

Durant els mesos de desembre i de gener el CEIB ha estudiat el Projecte de l'Informe sobre l'Avantprojecte d'Ordre del conseller d'Educació i Universitat que regula el procés d'adscripció, admissió i matriculació d'alumnes als centres sostinguts totalment o parcialment amb fons públics als nivells de segon cycle d'educació infantil, educació primària, educació secundària obligatòria, batxillerat i educació especial (INFORME 10/2015) per informar aquesta norma, el qual ha estat remès el dia 10 de febrer de 2016 a la Conselleria d'Educació i Universitat.

El ponent d'aquest Informe va ésser el Sr. Antonio Baos Relucio i, fou aprovat amb 20 vots a favor, 2 en contra i 1 abstenció.

Consellers i conselleres del CEIB durant la intervenció de Pere Carrió

D'esquerra a dreta: Joana Maria Mas (vicepresidenta del CEIB), Pere Carrió (president del CEIB), Antonio Baos (ponent de l'Informe) i Margalida Salom (secretària del CEIB)

PLE DE 15 DE FEBRER DE 2016

El passat 15 de febrer de 2016 es va reunir el Ple del Consell Escolar de les Illes Balears a la sala d'actes de la FELIB de Palma.

Durant els mesos de novembre, desembre, gener i febrer el CEIB ha estudiat:

L'Informe **07/2015**, Projecte de decret de modificació del Decret 32/2014, de 18 de juliol pel qual estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears, de l'Ordre de 21 de juliol de 2014 per la qual es desplega el currículum de l'educació primària i de l'Ordre de 6 de març de 2015, sobre l'avaluació de l'aprenentatge dels alumnes de l'educació primària a les Illes Balears.

L'Informe **08/2015**, Projecte de decret de modificació del Decret 34/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears i de l'Ordre de 20 de maig de 2015 per la qual es desplega el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears i annex.

L'Informe **09/2015**, Projecte de decret de modificació del Decret 35/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum del batxillerat a les Illes Balears i de l'Ordre de 20 de maig de 2015 per la qual es desplega el currículum del batxillerat a les Illes Balears.

La ponent de l'Informe del currículum d'educació primària va ésser la Sra. Joana M. Mas Cuenca; el ponent de l'Informe del currículum d'ESO, el Sr. Enric Pozo Mas i el Sr. Pere Carrió Villalonga, va ésser el ponent de l'Informe del currículum de batxillerat. Els informes varen ésser aprovats amb:

Currículum	Vots a favor	Vots en contra	Abstencions
07/2015 Educació primària	12	4	4
08/2015 Educació secundària	7	1	11
09/2015 Batxillerat	13	1	2

Primera foto: Enric Pozo, ponent de l'Informe 8/2016.

Segona foto, d'esquerra a dreta: Joana Maria Mas, ponent de l'Informe 7/2016, Pere Carrió ponent de l'Informe 9/2016, i Margalida Salom, secretària del CEIB.

Consellers i conselleres del CEIB a la sala d'actes de la FELIB

MEMÒRIA DE L'ANY 2015 DEL CEIB

La **Memòria de l'any 2015** està en procés d'elaboració i properament es remetrà als consellers i conselleres del CEIB per tal que la puguin revisar, i si és el cas, fer suggeriments.

Posteriorment, se sotmetrà a l'aprovació de la Comissió Permanent i del Ple.

APARTATS DE L'ÍNDEX DE LA MEMÒRIA DE L'ANY 2015 DEL CEIB

PRESENTACIÓ

1. INTRODUCCIÓ
2. PLA DE TREBALL
3. EL CONSELL ESCOLAR DE LES ILLES BALEARS
 - 3.1. Òrgans Unipersonals del Consell Escolar de les Illes Balears
 - 3.2. Òrgans Col·legiats del Consell Escolar de les Illes Balears
 - 3.2.1. Ple
 - 3.2.2. Comissió Permanent
 - 3.2.3. Comissions Específiques
 - 3.3 Secretaria
4. NOMENAMENTS I CESSAMENTS DE CONSELLERS I CONSELLERES
5. ACTIVITATS DEL PLE: SESSIONS REALITZADES, ASSISTÈNCIA I CONTINGUTS
6. ACTIVITATS DE LA COMISSIÓ PERMANENT: SESSIONS REALITZADES, ASSISTÈNCIA I CONTINGUTS
7. COMISSIONS ESPECÍFIQUES: SESSIONS REALITZADES, ASSISTÈNCIA I CONTINGUTS
 - 7.1. Comissió Específica d'Ordenació i Innovació del Sistema Educatiu
 - 7.2. Comissió Específica de Planificació, Construccions i Equipaments
 - 7.3. Comissió Específica de Finançament de l'Ensenyament i Recursos Humans
8. INFORMES SOL·LICITATS PER LA CONSELLERIA D'EDUCACIÓ, CULTURA I UNIVERSITATS
9. PROJECCIÓ EXTERIOR DEL CEIB
10. INFORME ECONÒMIC
11. PÀGINA WEB, PUBLICACIONS, REVISTA DEL CEIB I CEIBLOG

EL CEIB A LA PREMSA

DATA	PUBLICACIÓ	TITULARS DE PREMSA
03/02/2016	<i>Última Hora</i>	La UOB denuncia que aún no tienen derecho a voto en el Consell Escolar
24/02/2016	<i>Diario de Mallorca</i>	El Consell Escolar pide que se aclare hasta cuándo se han de reservar plazas a inmigrantes

NORMATIVA

ORDRE	BOIB	CESSAMENT	NOMENAMENT	ORGANITZACIÓ	GRUP
18/12/15	12/01/16	Josep Valero González (S2) Miquel A. Guerrero Company (S3)	CristinaConti Oliver (S2) Gloria Ferrer Camps (S3)	Representants Pares d'alumnes	B

Podeu enviar col·laboracions a la **Revista del CEIB** a l'adreça electrònica següent: **revistaceib@gmail.com**

ENTREVISTA A FELIP CIRER, DIRECTOR DE L'ENCICLOPÈDIA D'EIVISSA I FORMENTERA

Felip Cirer. Fotografia: *Diario de Ibiza*

Cons

Licenciat en filologia hispànica i diplomad d'EGB per la Universitat de Barcelona. Des de l'any 1982 és professor d'ensenyament secundari a l'Institut Isidor Macabich del qual és director des de l'any 1986. Catedràtic de llengua catalana i literatura. Ha exercit diversos càrrecs dins l'*Institut d'Estudis Eivissencs*. És director de la revista *Eivissa* des de l'any 1992. El 1987 va ser regidor d'Educació i Cultura formant part com a independent de l'equip de govern municipal presidit pel batle Enric Mayans Tur del *Partit Socialista Obrer Espanyol*. Durant aquest mandat polític engegà tasques culturals tan importants com posar en funcionament l'*Arxiu Històric d'Eivissa*, la Biblioteca Pública, el Patronat Municipal de Música i l'adquisició de Can Ventosa al Ministeri de Defensa. Ha escrit nombrosos articles a diaris i revistes de les Pitiüses com són ara *Diario de Ibiza*, *La Prensa de Ibiza*, *La Paraula*, *Eivissa* o l'almanac *El Pitiús*. L'any 1986 participà en el II *Congrés Internacional*

de la Llengua Catalana, a l'àrea d'Ensenyament, amb una comunicació que porta per títol "La llatinització de la llengua catalana a les Pitiüses entre els estudiants que finalitzen l'ensenyament mitjà". Des del 1987 és membre del Consell Acadèmic de l'*Institut d'Estudis Baleàrics*. Ha publicat altres treballs com "Els noms de família a un poble d'Eivissa: Sant Mateu d'Aubarca" (1988). Ha estat guanyador del Premi Consell Insular de Recerca (1990) amb l'obra *Buscastell*, i juntament amb mossèn Antoni Costa Bonet ha publicat el llibre *El Pare Antoni Guasch i Bufí, apòstol de Guaraní* (1991), i és autor de *Pràctiques de Català Administratiu* (1992). Des de la seva tasca docent ha coordinat treballs amb els alumnes com *Rètols*, que ha guanyat l'edició de 1994 del *Premi de la Nit de Sant Joan*. Aquest mateix any guanyà, juntament amb Xavier Guasch, el concurs *Els Camins i les Imatges de l'Arxiduc* en la modalitat de vídeo, amb el treball *De Vila a la Serra de sa Font de sa Pega i Corona. Una ruta literària amb l'Arxiduc*. L'any 1997 guanyà ex aequo la primera edició de *Premi d'Investigació Històrica Vuit d'Agost*, convocat pel Consell Insular, amb l'obra *El convent dels Pares Dominics d'Eivissa. Introducció, estudi i transcripció d'un manuscrit de 1765*, publicada l'any 1998. Per encàrrec de l'Institut d'Estudis Eivissencs té cura de l'edició de les obres completes de Joan Castelló Guasch, que ja compta amb sis títols publicats. [Marià Torres Torres]

Font: *Enciclopèdia d'Eivissa i Formentera*

1. Com va sorgir la idea de realitzar l'Enciclopèdia d'Eivissa i Formentera? Quines finalitats es plantejaren?

A les darreries dels anys vuitanta del segle passat hi hagué un moviment dirigit a la publicació de diverses enciclopèdies de caràcter regional. També Mallorca i Menorca havien començat a redactar les seves respectives enciclopèdies, així que les illes d'Eivissa i Formentera no podien quedar al marge d'aquest instrument que significava mantenir i recuperar bona part de les senyes d'identitat del

nostre poble. La finalitat era, com a tota obra d'aquestes característiques, fer un compendi de tot el saber de les Pitiüses, protegir el llegat cultural de les Pitiüses i difondre'l entre els pitiüsos.

2. Quines foren les primeres passes fins a iniciar la seva producció? Quines entitats han donat suport a la idea i a la producció?

La idea sorgí d'un grup de socis i directius de l'Institut d'Estudis Eivissencs (IEE), però realment qui va donar els primers passos fou el sempre

recordat mestre i en aquells moments també conseller i parlamentari Ildefons Juan i Marí, que va fer la proposta al plenari del Consell Insular d'Eivissa i Formentera. Una vegada aprovada la moció per unanimitat el 26 de juny de 1989, s'iniciaren una sèrie d'estudis i reunions per veure les possibilitats, tant econòmiques com d'organització per portar endavant el projecte. L'Institut d'Estudis Eivissencs fou l'entitat carregada d'aquestes feines preliminars i es contactà, entre d'altres, amb Pere Fullana, de la *Gran Enciclopèdia de Mallorca* i amb Joan Miquel

Hernández Vidal, de l'*Enciclopèdia de Menorca*, per conèixer com havien anat els respectius projectes.

Quan l'IEE va veure la magnitud del projecte i que el Consell no es decidia a encarregar-li el treball per la gran despesa econòmica que suposava, el Consell encarregà el treball a la Universitat de les Illes Balears (UIB) que es fa càrrec principalment de la part administrativa i de supervisió de l'obra. Els diversos convenis de col·laboració entre CIEF i UIB varen permetre establir les línies mestres i iniciar l'obra, però diversos entrebancs com els desfassaments temporals en la realització dels treballs, els desajustaments econòmics amb dèficit que hagué d'assumir el CIEF i diversos problemes de tipus administratiu, principalment en el pagament dels col·laboradors, varen fer que es decidís, a partir del volum 3r, dur tota la tasca des d'Eivissa. El novembre de 1999 es plantejà un nou sistema organitzatiu i de gestió, que a grans trets ha funcionat fins avui.

3. Com està organitzada la recollida de dades, redacció i publicació?

Des de l'inici, es distribuí la tasca en dotze grans àrees de coneixement, cada àrea encapçalada per una persona de reconegut prestigi dins la disciplina i que són: Arquitectura dirigida per Ferran Marí Serra, Antoni Marí Torres i Manel Diaz Jiménez, successivament; Botànica, Guillem Puget Acebo; Història, Ernest Prats Garcia; Geografia, Francesc Ramon Juan i després, Josep Antoni Prats Serra; Zoologia, Salvador Ramon Torres; Cultura popular, Catalina Sansano Costa; Esports, Antoni Suñer Torres; Formentera, Isidor Torres Cardona, Jaume Verdera Verdera i Vicent Ferrer

Mayans; Literatura i llengua, Marià Torres Torres; Art, Catalina Verdera Ribas; Biografies i societat, Pere Vilàs Gil; Econòmica, Joan C. Cirer Costa. Tots els cap d'àrea més el representant de l'EEl formen el consell de redacció. El representant de l'Obra Cultural de Formentera sempre ha estat el cap d'àrea de Formentera.

“La finalitat de l'Enciclopèdia d'Eivissa i Formentera, com a tota obra d'aquestes característiques, era fer un compendi de tot el saber de les Pitiüses, protegir el seu llegat cultural i difondre'l entre els pitiusos”.

4. Una característica interessant és la consulta seguint l'ordre alfabètic. Com es va decidir aquesta manera de consulta i no la temàtica?

Aquesta fou una de les qüestions que es plantejaren des d'un inici i teníem dos referents ben propers: la *Gran enciclopèdia de Mallorca* era alfabètica mentre que la de Menorca era temàtica. Semblava que la temàtica és molt més àgil de redactar, ja que no cal tenir tants de col·laboradors. Finalment es va decidir fer-la alfabètica pensant que seria molt més fàcil de consultar per a un lector no especialitzat.

5. Quants de col·laboradors especialistes han col·laborat en la recerca i la redacció dels articles?

Qui ha col·laborat en els articles relació amb l'ensenyament?

En els tretze volums que s'han publicat han col·laborat

un total de 340 persones. La càrrega de treball ha estat molt desigual, ja que hi ha col·laboradors que han redactat una única veu, perquè eren els grans especialistes en aquell tema. Ara em ve a la memòria la col·laboració del pare Josep Massot, que acceptà la invitació de redactar la veu del bisbe benedictí Fulgenci Torres Mayans, del qual havia publicat els seus diaris o Ximo Company Climent, catedràtic de la Universitat de Lleida i especialista en pintura del s XV i XVI que va redactar la veu dels pintors Osona, autors del retaule de l'església de Jesús, l'obra pictòrica més important de les Pitiüses. També Miquel Perelló Barceló va redactar algunes veus de l'Eivissa islàmica. Després tenim un col·laboradors que des del primer volum han redactat una bona colla de veus. La part de l'ensenyament ha estat molt repartida: Neus Garcia Ferrer, doctora en ciències de l'educació va redactar la veu sobre les escoles a les Pitiüses, llarga i documentada veu; Ernest i Enric Ramon Fajarnés, fundadors de l'Escola de Turisme feren aquesta veu. Jaume Verdera redactà l'educació a Formentera. Josep Marí Ribas també ha redactat algunes veus sobre escoles i mestres.

6. En quin moment de la producció us trobau ara mateix després de la publicació del volum IX? Quines passes queden? Teniu nous projectes?

Aquell projecte d'enciclopèdia de les Illes Pitiüses iniciat el 1989 va veure els seus primers fruits el maig de 1995, quan va sortir al carrer el primer volum. Després sortí el 2n, encara sota la coordinació de la Universitat de les Illes Balears i el 3r el 1999 ja fet sota l'exclusiva coordinació del Consell d'Eivissa i For-

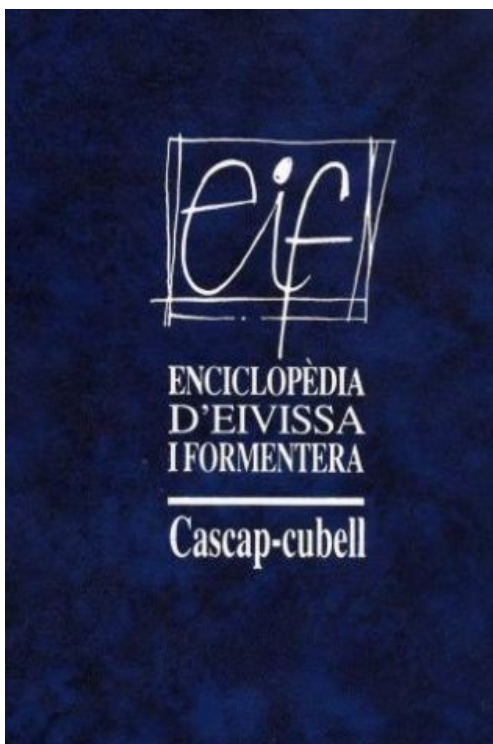
mentera i així fins al volum 13è, que presentam avui. Tot això ens dóna com a resultat que s'ha editat un volum cada 18 mesos, cosa que no està mica malament, si tenim present que és una feina d'una munió de col·laboradors. En total han estat 289 col·laboradors i col·laboradores, dels quals 36 són formenterers o bé residents a Formentera, que he d'agrair la seva feina i dedicació. Uns han estat més presents des del primer volum i d'altres s'han afegit més tard, però tots, pens, que

han donat el millor del seu saber. Són 5.100 pàgines de text que van acompanyades d'unes 11.000 il·lustracions, gràfics, fotografies, documents, portades de llibres, mapes, etc. I aquí també he d'agrair la feina d'uns professionals de la fotografia que han donat el millor de la seva obra i multitud de persones que de manera anònima ens han deixat el seu fons fotogràfic o familiar a la nostra disposició. Moltes de gràcies a tots. Aquesta gran quantitat de col·laboradors ha estat molt be-

neficiós, tots els que tenien alguna cosa a dir sobre algun tema, han tengut les pàgines de l'Enciclopèdia obertes. És una autèntica obra de tot un poble. Per contra, els escrits arribaven amb estils i continguts molt desiguals, la qual cosa significa una gran feina de coordinació i d'ajustament de textos. També hi ha una cosa que voldria manifestar, jo vaig arribar amb una obra ja començada i amb unes línies mestres magníficament traçades, jo he continuat la seva labor.

D'esquerra a dreta, Felip Cirer, Marià Torres i una de les representants de Sa Nostra durant la presentació d'un volum de *l'Enciclopèdia d'Eivissa i Formentera* en el Consell d'Eivissa. Fotografia: *El periódico de Ibiza y Formentera*.

Portada d'un dels volums de *l'Enciclopèdia d'Eivissa i Formentera*

L'ENCICLOPÈDIA D'EIVISSA I FORMENTERA

L'any 1989 començaren els treballs del projecte de *L'Enciclopèdia d'Eivissa i Formentera* que varen ser aprovats per unanimitat a la sessió plenària del Consell del 26 de juny d'aquell any. L'objectiu de l'obra és donar a conèixer el patrimoni cultural de les Pitiüses i que estigui a disposició de tothom.

Els treballs de redacció de les diverses veus s'encarreguen a especialistes en cada matèria. En els volums publicats fins avui han col·laborat més de dos-cents especialistes que, reunits en àrees, acorden quines veus han de sortir-hi i l'extensió que han de tenir. Les àrees són: arquitectura, art, botànica, cultura popular, economia i turisme, esports, geografia, història, llengua i literatura, societat i biografies i zoologia. També hi ha un equip de col·laboradors/ores de Formentera, que redacten les veus corresponents a l'illa, a més d'altres veus generals.

Volums de *L'Enciclopèdia d'Eivissa i Formentera*

- El primer, publicat el 1995, inclou les veus a-bera.
- El segon, de 1996, inclou les veus berb-cascall.
- El tercer, publicat el 1999, les veus cascap-cubell.
- El volum quart, publicat el 2000, recull les veus Cubells-Eivissa.
- El volum cinquè és de l'any 2001 i correspon a les veus Eivissa-fibló (fou el primer volum que també es publicà en versió CD)
- El sisè, de 2002, inclou les veus ficus-gonella.
- El setè, de 2003, recull les veus gonep-lleny.
- El vuitè, de l'any 2004, inclou Llenya-Mutual.
- El novè, de 2006, amb les veus nàbids-Porroig.
- El desè aparegué el 2009, amb les veus Porróna-rutàcies.
- L'onzè es va publicar el 2011, amb les veus sabata-Sant Ra.
- El dotzè va aparèixer el 2014 i recull les veus Sants-Tur Gua.
- El tretzè, de 2015, recull les veus turisme-Zush.

Informació extreta dels webs: <http://www.eeif.es/>
<http://www.conselldeivissa.es>

UNA ULLADA A L'ESCOLA INFANTIL DE SANT CLIMENT

Text i fotografies: ANUARI DE L'EDUCACIÓ DE LES ILLES BALEARS 2014

Mª Jesús Olives, Immaculada Mas, Tori Saura, Rosa Marí, Esperança Anglada, Marta Cardona, Laia Obrador i Marian Cànovas.

RESUM

Aquest treball pretén donar a conèixer la línia metodològica de la nostra escola (Escola Infantil Sant Climent) i en especial el treball per Ambients que hem encetat aquest curs escolar.

Sant Climent és una escola peculiar pel fet de comptar en un mateix edifici, des del 1976, amb els dos cicles d'Educació Infantil. Tot i pertànyer a dues administracions diferents, hem sabut caminar i créixer com un únic centre.

1. ELS NOSTRES ORÍGENS...

Els orígens de l'Escola de Sant Climent daten de 1.841 quan les classes es feien als porxos d'algunes cases del poble...

Entre 1886 i 1891 en Gabriel Comas és destinat a Sant Climent, mestre il·lustre que fomenta l'educació integral de la persona.

Joan Socías i els mestres posteriors fins a la Guerra Civil amplien i consoliden la innovació educativa amb la implantació regular dels passejos escolars i l'obertura d'un Museu Escolar. Aquest Museu, avui en dia encara es conserva i està integrat en l'edifici de l'Associació de Veïns de Sant Climent.

Entre 1939 i el 1976 és una època grisa per l'escola de Sant Climent: es prohibeix qualsevol metodologia en què l'alumne es pugui mostrar actiu.

Entre 1968 i el 1976 les classes es redueixen en nombre d'alumnes. Els cursos superiors es duen a terme a Maó. Només es cursa fins a 4t d'EGB. A partir de 1976, a l'escola de Sant Climent, queden únicament els alumnes de preescolar.

Cal tenir en compte que al 1976 l'educació de 0-3 anys no disposa de cap marc legal i que és l'esforç i la voluntat de cada educadora el que fa possible que el grup d'alumnes dels més petits vagi endavant. L'actual directora del primer cicle, Mª Jesús Olives Morro, és la persona que en aquell moment es va fer càrrec d'aquest grup d'infants. Poc a poc, entre 1976 i l'any 2008, l'escola creix, passant de dues classes (una d'infants d'entre 1-3 anys i l'altra de fillets de 4-5 anys) a quatre aules (una de primer cicle 1-2 anys i tres de segon cicle, 3, 4 i 5 anys).

És durant aquesta època quan es germina l'essència de la nostra manera de fer feina. Al començament l'equip docent estava únicament format per una educadora i una mestra, ja que hi havia pocs fillets i aquests s'agrupaven en aules unitàries. Aquest fet va afavorir que es produís una unió entre els dos cicles; per una banda, propiciat per la necessitat d'unir esforços i per l'altre per la bona voluntat de treballar conjuntament. Transcorregueren els cursos i aquesta manera de fer, es va anar consolidant fins a convertir-se en un tret d'identitat del nostre centre: la continuïtat de l'etapa 0-6 anys. Des de sempre, en la nostra escola, els moments de pati, les festes tradicionals, les celebracions amb les famílies i fins i tot algunes sortides es realitzen a nivell d'etapa, és a dir, TOTS JUNTS (fillets de tota l'etapa 0-6 i docents dels dos cicles). A més a més, cada any es planifiquen algunes activitats per enriquir més aquesta interacció.

Avui, tot i que l'escola ha crescut i ha canviat molt, seguim valorant aquesta manera de treballar conjuntament i aquesta visió general de l'etapa, que estem convençudes que té molt de sentit. Per a nosaltres és un privilegi veure com els fillets van creixent, madurant, formant la seva identitat... ser espectadores del seu creixement durant tota l'etapa.

El gener del 2008, després de molts anys de reivindicacions, s'inaugura el nou centre on ens trobam actualment.

Entre els anys 1904 i 1908 es va construir un nou edifici en el carrer Sant Gabriel, que va ser un referent d'escola activa en aquella època.

1.1. L'escola té la peculiaritat de cobrir tota l'etapa d'Educació Infantil (0 – 6 anys)

1r cicle: 0 – 3 anys: que forma part de la Cooperativa d'Escoles Infantils de Maó.

2n Cicle: 3 – 6 anys: que pertany a la Conselleria d'Educació i que és pública.

Des del 1976 fins avui, els dos equips educatius funcionem com un sol claustre: unim esforços, il·lusions i compartim espais i projectes. Aprofitam la continuïtat de l'etapa com una font de riquesa que ens dóna informació privilegiada.

Pel fet de ser una escola petita, tres unitats de primer cicle i tres de segon cicle, les relacions personals que s'hi estableixen són molt properes a tots els nivells: alumnes, mestres, famílies i

2. QUÈ VALORAM A L'ESCOLA INFANTIL SANT CLIMENT:

2.1. La continuïtat de l'etapa educativa 0 – 6 anys

Els fillets i les filletes, en l'etapa d'educació infantil (0 -6 anys) viuen els anys més decisius del desenvolupament a tots els nivells.

El joc esdevé la principal eina d'aprenentatge.

Compartir aquest joc i els moments quotidians propis de l'escola, dins un marc 0 – 6 anys, aporta una riquesa pedagògica alhora que potencia i estimula una sèrie de valors: relació, comunicació, respecte a la individualitat, convivència, participació, respecte al treball...

Nosaltres tenim el privilegi d'acompanyar-los durant tota l'etapa.

2.2. La construcció de la pròpia identitat

“El primer concepte sobre la identitat pròpia apareix abans del primer any d'existència, però realment l'individu es reconeix com a tal durant el segon any...Entre el primer i el segon any de vida, els nadons es poden reconèixer al mirall i poden començar a utilitzar el llenguatge per descriure's de manera molt simple, com també poden començar a identificar alguns dels seus estats emocionals bàsics”. (Pérez 2012,14)

“És en la presa de distància quan ens diferenciem i aprenem a ser nosaltres mateixos, quan posem a prova les nostres capacitats i comencem a comprovar que el que abans vam fer en companyia dels referents afectius, ho podem fer sols, perquè ells ens van mostrar com fer-ho”. (Ruíz 2011,51)

2.3. L'infant en societat. Relacions infant – família – escola - poble

Aprendre a viure junts és un dels reptes de l'educació de l'actualitat...

La integració social és un factor clau del benestar emocional. Quan ens relacionem bé amb els altres tenim més possibilitats d'estar a gust amb nosaltres mateixos.

- L'Escola...i els infants

A l'escola el grup d'iguals té una importància especial. Els permet experimentar sentiments i afectes, posar en joc i practicar mecanismes de relació, assajar les primers fidelitats i els primers fracassos.

Com vam sentir a dir al mestre Carles Parellada:

"l'escola ha de ser un espai on els infants han de ser feliços, han de sentir-se bé i generar somnis".

- L'Escola... i la família

Tenim clar que l'escola existeix gràcies a les famílies. Entenem tots que l'educació és una feina conjunta, un projecte comú. Per això compartim objectius per millorar la resposta educativa; les famílies tenen cabuda dins l'escola des del Consell Escolar i l'AMIPA. Amb el seu suport s'organitzen Tallers, activitats extraescolars, conferències, escola d'estiu, festes, etc.

- L'escola...i el poble de Sant Climent

Els habitants de la població de Sant Climent que ens acullen juntament amb els seus carrers encalats, comerços, horts, camins...esdevenen el nostre camp d'aprenentatge. Aquest escenari ens permet descobrir el món, aprendre a formar part d'una col·lectivitat, d'un poble per créixer com a ciutadans en un entorn real.

2.4. L'aprendre a aprendre. La iniciativa personal i la presa de decisions

Citant a Jean Piaget: "el objetivo principal de la educación es crear personas capaces de hacer cosas nuevas y no simplemente repetir lo que otras generaciones hicieron". Aprendre a aprendre és una competència bàsica que implica la consciència, la gestió i el control de les pròpies capacitats. Inclou tant el pensament estratègic com la capacitat de cooperar, d'autoavaluar-se i el maneig eficient de les estratègies i els recursos personals per transformar la informació en coneixement propi.

2.5. El coneixement del món per viure-hi, respectar-lo i contribuir en la seva millora

Empram un enfocament que combina l'exploració del món, l'aprenentatge científic, el raonament, l'argumentació...D'aquesta manera potenciam que els infants comprenguin els fenòmens que els envolten; desenvolupam la creativitat, la curiositat i la ment crítica.

A l'escola treballem per projectes. El treball per projectes parteix de problemes reals apropiats a la realitat del fillet i fomenta el pensament lògic, el plantejament d'interrogants, l'aprenentatge a través de l'experimentació i la capacitat de fer deduccions.

2.6. El paper de l'educador, el clima i el vincle

Educar és, a més d'aportar coneixements, estimular la capacitat crítica de l'alumne perquè aquest adquireixi un criteri propi; fonamentar l'autonomia perquè pugui prescindir de l'ajuda dels mestres i, fins i tot, per contradir-los; despertar les ganes de més educació; promoure els valors de la democràcia, la justícia, la solidaritat...

Per això una bona identitat, unes relacions ajustades entre família – escola – infants, una actitud oberta davant els aprenentatges per conèixer el món necessita una bona mirada de l'adult i

Una mirada...

- Que dóna confiança,
- Que acompanya,
- Que fa sentir capaç,
- Que il·lusiona,
- Que engresca,
- Que protegeix,
- Que ajuda a créixer.

3. CAP A UNA NOVA MIRADA...ELS AMBIENTS

Aquest curs 2014-2015, hem incorporat una nova metodologia en el segon cicle: els **Ambients**. Els ambients permeten respectar el nivell de maduresa, el ritme i els interessos de cada infant.

3.1. Justificació

3.1.1. El perquè d'aquest canvi de paradigma

L'itinerari formatiu del claustre, les inquietuds personals de cadascú i sobretot, l'harmonia en la mirada i en la manera d'entendre l'educació, han estat la base per elaborar i posar en pràctica el treball per ambients. Així mateix, agafem la idea de l'essència del nostre centre: el fet d'entendre que tots els infants són mirats per totes les educadores, i la convicció de que la interacció entre grans i petits és clau per afavorir el desenvolupament dels fillets.

El nostre punt de partida i inspiració és la formació que hem anat adquirint els darrers anys que ens ha permès veure que la realitat educativa avança en aquest sentit. El curs 2011-2012 el claustre va participar d'una activitat de formació anomenada "Ritmes i temps en la infància". Aquest curs vam poder conèixer en persona a Joan Domènech, mestre, defensor del moviment Educació Lenta i autor d'un llibre anomenat Elogi a l'educació Lenta, que ens va inspirar a iniciar aquest canvi.

Les societats han patit modificacions molt importants al llarg dels darrers temps; en conseqüència l'educació ha d'assumir nous reptes per adaptar-se a les societats del futur: ha de contribuir a la formació de ciutadans capaços de viure i participar d'una societat complexa que canvia constantment i ràpidament.

L'educació del futur es planteja que l'infant és el protagonista del seu itinerari d'aprenentatge, i com a tal, l'adult és el que permet i provoca que això sigui possible. Aquest fet suposa un canvi en el rol tant del mestre com de l'infant. El mestre passa a ser un facilitador i un guia pels infants que, com a conseqüència, adopten un paper molt més actiu amb els continguts: si l'escola no es basa en la comprensió, l'experimentació i l'observació del món que l'envolta poc podrà contribuir en la formació de persones crítiques i participatives amb la societat.

Aquesta manera d'entendre l'educació afecta als diferents protagonistes:

1. Als infants com a principals actors.
2. A l'equip docent, que treballa i confecciona tota l'escenografia.
3. A les famílies, com a acompanyants actius del procés d'aprenentatge que viuen els seus fills.

Així mateix, també implica una reflexió i anàlisi de:

- L'elecció dels materials.
- La distribució dels espais.
- L'organització del temps.
- L'enfocament de l'avaluació.

3.1.2. Objectius

Amb la metodologia dels ambients, volem aconseguir que els infants:

- Ser protagonistes, observadors, experimentadors, manipuladors, comunicadors i constructors del propi procés d'aprenentatge: aprendre a aprendre.
- Poder aplicar els coneixements en diferents situacions.
- Expressar-se a través de diferents llenguatges.
- Ser capaç d'interaccionar positivament entre infants de diferents edats, amb l'entorn i amb l'adult.
- Adquirir autonomia progressivament: desenvolupar les pròpies capacitats afectives i actuar cada vegada amb més seguretat i confiança en si mateixos.
- Aprendre a resoldre conflictes autònomament i a respectar les diferències.
- Reconèixer que una bona relació entre tota la comunitat educativa ens ajuda a créixer.

3.1.3. Com ens organitzam

Tres dies (dimarts, dimecres i dijous) al llarg de la primera hora (9:15h – 10:30h) les tres aules i el hall de l'escola es converteixen en un Ambient concret (Simbòlic, Constructiu, Experimentació i Artístic). Amb tots els infants del segon cicle (57 alumnes), formem quatre grups (entre 14 i 15 infants per espai) amb fillets de diferents edats. Cada setmana poden escollir l'ambient al qual volen anar durant els tres dies. Cada espai té una mestra assignada, d'aquesta manera totes les docents aconseguim tenir relació directa amb tots els alumnes i no únicament amb els fillets de la seva aula.

Amb una mateixa proposta per a tots els infants, en funció de la seva edat, les seves habilitats, els seus interessos, la seva personalitat... poden sorgir múltiples maneres d'abordar un mateix aprenentatge, i totes són vàlides. Aquesta és la riquesa que cercam amb aquesta metodologia, tothom hi té cabuda

3.1.4. Què implica aquest canvi per l'El Sant Climent...

Canviar el concepte “infant-aula-tutora”: cada mestra serà la responsable d'un ambient, amb la qual cosa es romprà una mica el referent mestra-tutora ja que els grups estaran formats per edats diferents. Podem afirmar que totes les mestres seran responsables de tots. Es comparteixen tots els aspectes del procés d'ensenyament-aprenentatge: la programació, les experiències, els aprenentatges, l'observació del grup, l'avaluació del procés...

Redistribuir els grups d'alumnes: com que hem dissenyat 4 espais, els alumnes estaran repartits equitativament en aquest 4 espais, amb la qual cosa es redueix la ràtio mestra-infant. Aquest nombre de fillets més reduït ens permet fer una feina més personalitzada tant a l'hora d'abordar reptes cognitius com de resoldre possibles conflictes que puguin aparèixer. La interacció entre els infants de diferents edats (3,4 i 5 anys) promou que els més grans estirin als més petits, se sentin més valorats i adquireixin un nivell més alt de responsabilitat i d'autonomia; provoca que tots aprenguin els uns dels altres i es potencia l'autonomia dels infants, ja que aprenen de les seves pròpies vivències i decisions. Cada setmana, el grup és completament diferent i s'inicia un nou procés d'ensenyament-aprenentatge compartit amb infants i adults.

Nova distribució dels espais i materials: dissenyar els 4 espais ens ha dut a reflexionar molt al voltant dels materials i els espais. En funció de com s'organitzi l'espai i es distribueixin els materials provoquen o s'eviten més els conflictes, s'afavoreix l'autonomia de l'infant o se'l fa més dependent de l'adult, es promou o es limita l'aprenentatge global i significatiu... Hem redistribuït el material del segon cicle, classificant-lo i posant-lo a l'abast de tothom. Per altra banda, cada

Ambient s'ha equipat de material específic per aquella activitat.

Potenciar el treball en equip. Si la coordinació entre tots els membres del cicle no és fluïda aquesta experiència no es pot dur a terme. Durant l'activitat dels ambients canviem la concepció grup-mestra per una de compartida, consensuada a tots els nivells i en constant avaluació.

3.1.5. Normes d'organització i funcionament dels Ambients

- Fem Ambients de dimarts a dijous.
- Els divendres, amb la tutora, es fa la tria de l'Ambient al qual aniran la setmana vinent.
- Cada quatre setmanes, un cop han passat tots els infants pels quatre Ambients, es canvia la proposta de cada espai.
- Criteris en la tria d'ambients:
- Cada fillet tria l'ambient que vol.
- Si ja està ple n'ha d'escollir un altre.

4. ELS NOSTRES AMBIENTS:

4.1. Ambient simbòlic:

4.1.1. Perquè és important un espai simbòlic? La funció simbòlica per poder entendre i interpretar el món dels adults.

El joc **simbòlic** és el joc en el qual l'infant imita accions de la vida quotidiana del món dels adults. Comprèn el període dels dos als sis anys. Apareix quan l'infant ha adquirit la capacitat de representació, mitjançant la qual representa accions i regles bàsiques imaginàries que es refereixen als acords sobre a què es juga.

El fet d'explorar i reproduir el món adult fa que es desenvolupi el pensament creatiu i els ajuda a resoldre conflictes, tensions, sentiments. No hem d'oblidar que el joc simbòlic és un aprenentatge que ajuda a l'infant a conèixer-se a si mateix i a l'entorn social que l'envolta.

4.2. Ambient de construcció:

4.2.1 Perquè és important un espai de construcció?

Amb aquesta activitat l'infant desenvolupa les nocions d'orientació i situació en l'espai. Identifica i explora cossos geomètrics

La capacitat de manipulació dels fillets/es, en aquesta edat, ha evolucionat. Al mateix temps els envaeix la necessitat de tocar, descobrir i experimentar amb els objectes i la seva disposició a l'espai.

A partir d'aquí, sorgeix la necessitat de construir; al principi horitzontalment, per evolucionar en unes construccions verticals.

4.3. Ambient experimentatiu:

4.3.1. Perquè és important un espai d'experimentació?

L'ambient d'Experimentació ens obre les portes per treballar:

- L'experimentació sensorial de diversitat de materials.
- L'experimentació de les propietats químiques de la matèria.

- L'experimentació de principis bàsics de física.
- L'aproximació al mètode científic: formulació d'hipòtesis.
- La descoberta del medi natural de l'entorn de l'escola i...
- L'hort com espai de descoberta.

En aquest espai es presenta una proposta sobre la que després els alumnes poden experimentar lliurement ja sigui manipulant i/o explorant el material que se'ls ha posat a l'abast. Així mateix, a vegades amb l'ajuda de l'adult poden construir algun artefacte, o formular-se interrogants sobre allò que han pogut observar o provar. En ocasions, els resultats de la seva observació es recullen a través d'un dibuix/foto en la que ells escriuen allò que han après o viscut.

4.4. Ambient artístic

4.4.1. Perquè és important un espai d'art?

El treball de l'art té una importància molt significativa en l'educació dels infants. En doble sentit, l'educació artística possibilita tot un treball sobre la percepció del món que ens envolta i l'expressió del món interior del nen i nenes. Amb la percepció artística, es treballen aspectes com l'apreciació de la bellesa, el saber mirar i sensibilitzar-se davant el fet artístic, tant sigui plàstic, musical o dramàtic, tant sigui proper com a llunyà. Es valoren les produccions dels companys més propers i es valoren les obres dels grans artistes reconeguts arreu del món.

5. I PER ACABAR...

El balanç que en fem del treball per Ambients és molt positiu.

Pretenem presentar als infants un espai en el qual es sentin protagonistes del seu propi aprenentatge; es sentin acollits i la relació docent – infant pugui ser més propera i rica (recordam que la ràtio durant els "Ambients" és menor que la del grup – aula).

La interacció de les diferents edats aporta una riquesa extraordinària. Els infants es relacionen entre ells per diferents motius en funció del moment, dels interessos, de les afinitats...

Els Ambients vénen a representar la Societat en la qual vivim: estem immersos en un món divers, en el qual tots som diferents i hi convivim de manera col·lectiva.

Treballar per Ambients ens ajuda a conèixer als infants des de perspectives diferents, a la vegada que són molts ulls els que poden "mirar" i conèixer a cada infant. Aquest fet ens ajuda a poder realitzar una avaluació molt més acurada i objectiva de cada infant.

Som conscients que estem començant amb aquesta nova metodologia i que com a docents tenim molt a aprendre. Al finalitzar el primer trimestre vam fer una avaluació que ens va servir per modificar alguns aspectes. Al finalitzar el curs tornarem a avaluar l'activitat sempre amb la idea de millorar-la. L'experiència viscuda al llarg d'aquest curs ens dóna una bona perspectiva i estem convençudes que el proper encara es pot millorar més.

En aquest procés sempre hem tingut present les famílies. Ja a principi de curs (a la reunió general de l'escola) els vam informar d'aquest canvi metodològic i al llarg de l'any els hem anat "mostrant" el procés nodrint el blog de l'escola de moltes mostres gràfiques (fotografies) d'allò que s'anava vivint dins cada Ambient.

Fa pocs dies, vam convocar a totes les famílies per explicar-los a través d'un petit documental

(elaborat per tres estudiants del Grau d'Educació Infantil en pràctiques) què eren els Ambients, què es treballava amb aquesta metodologia, com havíem arribat a la decisió de posar en pràctica aquesta activitat i quines eren les nostres sensacions i l'avaluació que en fèiem. Una vegada acabada la projecció del vídeo vam obrir un debat entre famílies i docents; un temps per rallar d'educació, d'emocions viscudes i un temps per escoltar-nos uns als altres. En general la sensació que ens vam endur de la trobada és que les famílies estan contentes amb aquest canvi, que es senten part d'aquest projecte i que ens donen suport per tirar endavant. Al mateix temps, els vam passar un qüestionari d'avaluació dels Ambients on hi havia quatre preguntes obertes sobre el tema. Ens interessa moltíssim l'opinió dels pares. Pensem que com més junts anem (escola i família) en qualsevol aspecte educatiu, i en aquest (Ambients) en concret, tot reverteix de manera positiva en els infants; fet que al cap i a la fi és el que ens interessa.

“Encontraré el camino o me lo abriré yo mismo.

Cada uno ha de recorrer su propio camino:

por sus propios pasos, con sus propios pies y a su propio ritmo.

Si todos siguiéramos los mismos senderos del camino

muchas partes del paisaje del mundo

quedarían sin ser vistas por nadie.

Nunca se vuelve a andar el mismo camino.

Cada vez que se recorre de nuevo un paisaje dice cosas distintas.

Los mismos pies trasladan siempre a un corazón distinto.

Solo en el mapa hacemos todo el recorrido

en un simple movimiento de vista.

Yo no quiero vivir mi vida en los mapas

sino en los caminos bordeados de amapolas.

Andar es pasear el alma

por el cuerpo del mundo”.

(Toro, 2015, 71-72)

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

J.A Pérez Castelló, *Desenvolupament de la identitat a la primera infància*, Guix d'infantil, n.65, Març-Abril 2012, pàg.13-16.

A. Ruiz de Velasco i J. Abad Molina. 2011. *El juego simbólico*. Graó.

J.M del Toro, *Mi alegría sobre el Puente*, Desclée de Brouwer.

Dades i imatges de l'escola antiga de Sant Climent cedides per Pere Alzina.

CENTENARI DE L'EDIFICI DE L'INSTITUT RAMON LLULL DE PALMA

MEMÒRIA SOBRE L'INSTITUT RAMON LLULL

Enguany se celebra el centenari de la finalització de l'edifici actual de l'institut Ramon Llull que coincideix amb l'Any Ramon Llull que commemora el VII centenari de la seva mort.

La importància del centenari d'aquest edifici té un transcendència excepcional per la magnitud de l'obra i perquè, com a institució, el centre va desenvolupar un paper essencial en el desenvolupament de l'ensenyament secundari de les nostres illes.

Durant molts d'anys va capitalitzar tota la formació encaminada a ensenyar i a titular els nostres joves per accedir als estudis universitaris.

Com a primer i principal centre públic de la capital de les Balears centralitzava tota la iniciativa acadèmica i cultural de l'illa de Mallorca. El seu director era l'autoritat acadèmica més important de les nostres illes i tenia com a funció participar en tots els actes, concursos, oposicions, etc., que es realitzaven en relació a l'ensenyament.

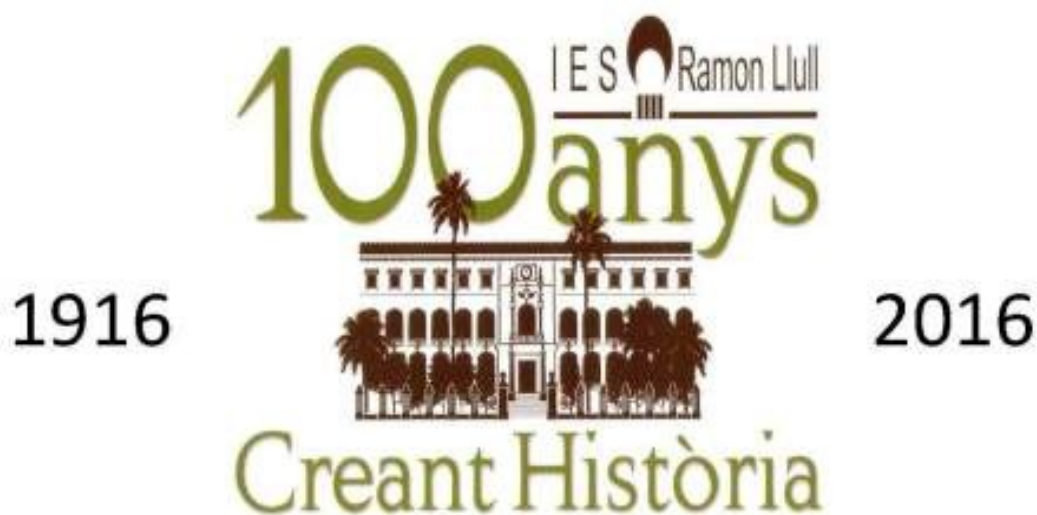
L'institut també fou el motor en la creació dels instituts de Maó i d'Eivissa i, posteriorment, en la creació de les extensions de batxillerat d'Inca i de Felanitx, entre d'altres.

No fou fins a partir de la Llei General d'Educació (LGE, 1970) quan es varen expandir els instituts d'ensenyament secundari a les nostres illes. D'aleshores ençà l'Institut Ramon Llull es va anar convertint en un centre que té i tindrà sempre una memòria històrica difícil de superar.

L'IES Ramon Llull és un institut d'educació secundària. Està situat a l'Avinguda de Portugal 2, a Ciutat de Palma (Mallorca), a l'animada plaça de l'Institut, popularment coneguda com a "Plaça del Tub" des de la transformació i introducció d'una controvertida escultura amb forma de tub l'any 1983. Les obres de construcció de l'edifici començaren en 1912 i el 25 de gener de l'any 1916 inicià les classes.

Actualment s'ha dividit en 3 parts: l'institut anomenat anteriorment, una escola de disseny gràfic i el tercer és propietat de la Universitat de les Illes Balears (UIB) que és anomenat edifici de sa Riera.

HISTÒRIA

L'actual Institut Ramon Llull ha estat des del seu naixement íntimament lligat a la història de la Cultura i de l'Educació a l'illa de Mallorca. L'edifici va donar acollida a l'antic Institut Balear, centre d'ensenyament fundat el 1836 per una comissió de la Societat Econòmica Mallorquina d'Amics del País. Instal·lat primer a l'Estudi General Lul·lià, el 1837 fou traslladat a l'edifici de Montisíon. Fou el primer centre de l'Estat espanyol on es realitzaven cursos de batxillerat pròpiament dits, abans, fins i tot, de la creació dels estudis de segon ensenyament, per la qual cosa és considerat com el primer institut fundat a Espanya. **L'Institut Balear**, antecedent directe del IES Ramon Llull, depenia directament de la Diputació Provincial fins al 1887, any en què passà a dependre del Ministeri de Foment. El seu ensenyament era de caràcter progressista, amb fortes influències dels liceus francesos, i fou el centre triat per la burgesia liberal per enviar a estudiar els seus fills. En fou director durant molts anys Francesc Manuel de los Herreros (de 1848 fins a 1900), catedràtic de psicologia, president de la Societat d'Amics del País i administrador i col·laborador de l'Arxiduc Lluís Salvador d'Àustria.

L'Ajuntament de Palma va iniciar el 1907 un llarg procés per a la construcció dels edificis destinats als Centres d'Ensenyament Mitjà i Professional. L'any 1912 es va procedir a la construcció dels edificis: Institut General i Tècnic, l'Escola d'Arts Aplicades i Oficis Artístics, la Biblioteca Provincial i, separat per un ample carrer, l'Escola Normal, amb la qual cosa, l'edifici de l'IES Ramon Llull forma part d'una unitat formal arquitectònica. Segons consta a un document de l'IES Ramon Llull, el director Bartomeu Bosch, notifica al Governador civil el 1936 (just després de l'Aixecament Nacional), l'acord del claustre de l'Institut Balear, on es decideix donar el nom de Ramon Llull al centre, per tal de desvincular-se dels trets liberals que fins aleshores havia tingut.

L'EDIFICI

Va ser projectat l'any 1912 per l'arquitecte madrileny Tomás Gómez Acebo. Fou construït entre 1912 i 1916 sota la direcció dels arquitectes mallorquins Josep Alomar Bose i Jaume Aleñar Ginard (l'acta de finalització de les obres data del 15 de maig de 1916). Estilísticament és el resultat d'una barreja d'influències: renaixentistes, barroques i regionalistes, motiu pel qual s'inclou en el corrent eclecticista. Es tracta d'una construcció de planta rectangular amb predomini de la forma longitudinal, i amb una divisió en tres pisos d'alçada, essent el central la part del pis noble. En relació a la disposició dels materials es fa de manera diversa: carreus encoixinats a l'estil renaixentista al tercer pis, on trobem també finestres tripartites d'estil modernista.

El frontispici que dona a les Avingudes està format per dos cossos laterals que sobresurten del cos central en retrocés, d'ampli predomini horitzontal. Aquesta disposició dona sensació de moviment i de profunditat, al mateix temps que el dota d'una aparença escenogràfica, accentuada pel desnivell de l'esca, la i la bellesa de les zones enjardinades d'ambdós costats, que recorden algunes construccions del Barroc.

Especial interès per la seva personalitat renaixentista és la galeria porxada del primer pis, formada per arcs de mig punt que descansen sobre pilars. Des del punt de vista decoratiu hi ha una gran diversitat d'elements emprats lliurement i sense estar subjectes a un estil concret, com arxicons clàssics amb garlandes, escuts circulars i còncaus, columnes clàssiques amb el fust decorat amb drapejats, elements vegetals, arquitectònics i humans.

FILLS IL·LUSTRES QUE FOREN ALUMNES O PROFESSORS

El fet que durant pràcticament un segle fos l'únic centre en el qual es podien cursar estudis a Mallorca va propiciar que en ell es formessin totes aquelles persones que més tard destacarien en la vida de l'illa o de l'estat. Primer com a *Institut Balear* i després com a *Institut Ramon Llull* (encara que separats per sexes, ja que les dones que estudiaven ho feien a l'actual IES Joan Alcover) destaquen com alumnes i/o professors: Marià Aguiló, Joan Alcover i Maspons, Gabriel Alomar, Gabriel Llabrés Ovintana, Miquel Costa i Llobera, Eusebi Estada, Bartomeu Ferrà, Guillem Fortesa, Antoni Maura i Montaner, Gabriel Maura, Faust Moreli, Mateu Obrador, Bartomeu Rosselló-Pòrcel, Miquel dels Sants Oliver, Cèlia Vinyas Olivella, Francesc de Borja Moll i Casanovas, Sebastià Trias i Mercant, entre d'altres.

Anys	Director/a	Anys	Director/a
1936 - 1955	Bartomeu Bosch Sansó	1979 - 1980	Antoni Vicens Castañer
1955 - 1959	Josep Font Trias	1980 - 1989	Josep Lluís Pla García
1959 - 1962	Alejandro Onsaló Orilla	1989 - 1991	Gabriel Ferrer Amengual
1962 - 1964	Joan Galmés Gomila	1991 - 1998	Eusebi Riera Guilera
1964 - 1965	Manuel Vilaplana Persiva	1998 - 1999	Biel Fiol
1965 - 1975	Bernat Suau Caldés	1999 - 2003	Llúcia Llopart Morro
1975 - 1979	Pere Cerdà Martí	2003 - 2014	Emili Gené Vila
1979 - 1980	Antoni Vicens Castañer		

Font: *Viquipèdia*

Consell Escolar de les Illes Balears

c/ Cecili Metel, 11, esc B, 1r D 07003 Palma

Tel.: 971715456

Fax: 971715761

revistaceib@gmail.com

ceib.caib@gmail.com

<http://www.consellescolarib.es/>